

TÉMY DIZERTAČNÝCH PRÁC NA AKADEMICKÝ ROK 2023/2024

Študijný program: PEDAGOGIKA

Študijný odbor: UČITEĽSTVO A PEDAGOGICKÉ VEDY

Ďalšie podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia na štúdium je dosiahnutie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore **Učiteľstvo a pedagogické vedy (resp. v odbore zameranom na pedagogické vedy podľa sústavy študijných odborov do r. 2019).**

Súčasťou prijímacieho konania je:

- ústna skúška zameraná na overenie poznatkov z oblasti pedagogických vied,
- prezentácia a obhajoba rámcového projektu dizertačnej práce,
- schopnosť komunikácie vo vybranom svetovom jazyku,
- pozitívne sa hodnotí zapojenie uchádzača o štúdium do ŠVOUČ, absolvované študijné pobyty/stáže, publikačná činnosť a iné relevantné aktivity súvisiace s daným študijným programom.

Predpokladaný počet prijatých doktorandov na dennú formu štúdia: 3

Predpokladaný počet prijatých doktorandov na externú formu štúdia: 3

Termín konania prijímacej skúšky: 04.07.2023

Názov témy:	Používanie metakognitívnych stratégií žiakmi základných škôl v oblasti čítania s porozumením
-------------	---

Use of Metacognitive Strategies by Elementary School Learners in the Reading Comprehension Field

Školiteľ: **doc. PaedDr. Nina BODORÍKOVÁ, PhD.**

Anotácia: Početné empirické štúdie dokazujú väzbu medzi metakognitívnym myslením žiakov a kľúčovými komponentami učebného procesu, pričom bolo preukázané, že individuálne rozdiely učiacich sa jednotlivcov v oblasti metakognitívneho myslenia priamo aj nepriamo ovplyvňujú jeho kognitívne aktivity. Dizertačná práca bude zameraná na komplexnú teoretickú analýzu problematiky rozvoja metakognície žiakov v školskom prostredí. Výskum sa bude zameriavať na zisťovanie preferovaných metakognitívnych stratégií žiakmi (benefity a limity vybraných stratégií) na základných školách na Slovensku a vo vybranej krajine EÚ. Cieľom práce bude identifikácia možností implementácie vybraných metakognitívnych stratégií v školskom prostredí, ako aj návrh a experimentálne overenie modelu metakognitívne orientovanej výučby, zameranej na elimináciu školského neúspechu a zlepšenie čitateľského porozumenia žiakov.

Forma štúdia: D/E

Názov témy:	Epistemické presvedčenia a metakognitívne stratégie žiakov vo vzdelávaní
-------------	---

Epistemic Beliefs and Metacognitive Strategies of Learners in Education

Školiteľ: **doc. PaedDr. Nina BODORÍKOVÁ, PhD.**

Anotácia: Súčasná doba je charakterizovaná takmer neobmedzeným prístupom k informačným zdrojom a zároveň zrýchľujúcim sa tokom informácií rôznej podoby. Tieto zdroje často prezentujú tvrdenia a perspektívy, ktorých kvalita je rozprestretá od dôveryhodných tvrdení, cez misinterpretácie až po rovinu falošných správ. Demokratická spoločnosť od každého človeka očakáva, že bude zodpovedný za svoje činy a pri svojich rozhodnutiach sa bude stále viac spoliehať na svoje poznatky a vlastné, kritické myslenie. V súčasnosti ide o kľúčové atribúty pre celkový pokrok ľudstva a udržanie kultúrnej a spoločenskej rovnováhy. Cieľom edukačného procesu je jednotlivca na tieto nároky pripraviť a učiť ho, ako v sa v modernej spoločnosti orientovať a využívať informácie pre osobný aj globálny prospech. Dizertačná práca sa zameriava na problematiku epistemických presvedčení a metakognitívnych stratégií žiakov, ktoré vo vzdelávaní používajú. V empirickej časti práce poukáže autor na možnosti a spôsoby ako hodnotiť dôveryhodnosť zdrojov (nielen) vo vyučovaní. Prínosom dizertačnej práce bude vytvorená a experimentálne overená metodika (modelové námety) podporujúca epistemické myslenie žiakov vo vyučovaní.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Kritické myslenie, morálne usudzovanie a postoje k inklúzii**

Critical Thinking, Moral Reasoning and Attitudes to Inclusion

Školiteľ: **prof. PaedDr. Jana DUCHOVIČOVÁ, PhD.**

Anotácia: Práca sa zaoberá integritou kritického myslenia a morálneho usudzovania u študentov odboru učiteľstvo a pedagogické vedy a učiteľov a identifikuje vzťah ďalšej premennej, ktorou je postoj k inklúzii. Cieľom je identifikovať vzťahové roviny kritického myslenia a postojov k inklúzii, morálneho usudzovania a postojov k inklúzii a kritického myslenia a morálneho usudzovania.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Pozitívna edukácia a jej prínos v prevencii úzkosti a stresu v školskom prostredí**

Positive Education and its Contribution to the Prevention of Anxiety and Stress in the School Environment

Školiteľ: **prof. PaedDr. Jana DUCHOVIČOVÁ, PhD.**

Anotácia: Pozitívna edukácia sa zameriava na podporu pozitívnych stránok osobnosti jednotlivca s cieľom ovplyvniť jeho individuálny výkon, správanie a zdravie. Predstavuje špecifický prístup zdôrazňujúci individuálne silné stránky žiaka, motiváciu, ovplyvňuje postoje a osobnú pohodu, ktorá podporuje učenie a môže zlepšiť školský výkon. Osobitú pozornosť zasluhuje v období sociálnej a emocionálnej neistoty vyvolávajúcej úzkosť, obavy, či stres akými je i ohrozenie z vojenského konfliktu. Cieľom práce je konceptualizácia pozitívnej edukácie, identifikácia možností jej implementácie v školskom prostredí, návrh a overenie preventívneho programu pozitívnej edukácie v školskej praxi zameraného na znižovanie úzkosti, stresu v školskom prostredí a zlepšujúceho sociálne a emocionálne aspekty učenia sa.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Digitalizácia vyučovania a digitálne učebnice**
Digitization of Teaching and Digital School-books

Školiteľ: **prof. PaedDr. Jana DUCHOVIČOVÁ, PhD.**

Anotácia: Téma digitalizácie v školách a tvorby digitálnych učebníc vyplýva priamo z cieľov plánu obnovy avšak vedecké poznanie o vzťahu digitálnych učebníc a učebných výsledkov môžeme považovať za nedostatočné. Dizertačná práca skúma vplyv digitalizácie/digitálnych učebníc na vybrané výsledky vzdelávania, vedomosti, zručnosti, kognitívne funkcie, motiváciu žiakov a porovnáva ich efektívnosť oproti printovým učebniciam na základných alebo stredných školách.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Inovácia foriem a metód výučby ako prostriedok zefektívňovania vzdelávania**

Innovation of Forms and Methods as a Means of Streamlining Education

Školiteľ: **doc. PaedDr. Lívia FENYVESIOVÁ, PhD.**

Anotácia: Reforma obsahu vzdelávania, deklarovaná v pláne obnovy, si vyžaduje uplatňovanie takých metód a foriem výučby, ktoré podporujú kritické myslenie, rozvoj gramotnosti a mäkkých zručností žiakov. Učiteľ sa stáva spolutvorcom kurikula a tvorcom podnetného výučbového prostredia. Dizertačná práca sa zameriava na zisťovanie vplyvu vybranej alternatívnej organizačnej formy výučby na kognitívne a sociálne aspekty osobnosti žiaka v kontexte konkrétnej vzdelávacej oblasti/resp. vyučovacieho predmetu.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Rodičovská edukácia ako prostriedok prevencie kybergroomingu**
Parental Education As A Cybergrooming Prevention Method

Školiteľ: **doc. PaedDr. Katarína HOLLÁ, PhD.**

Anotácia: Dizertačná práca v teoretickej rovine analyzuje možnosti rodičovskej edukácie v danej téme kybergroomingu zo strany spoločnosti. Charakterizuje špecifiká kybergroomingu (znaky, priebeh/proces), faktory, ktoré ovplyvňujú oslovenie dieťaťa/dospievajúceho kybergroomerom v rodinnom prostredí a jeho dôsledky. Teoretické východiská predstavujú platformu ku skúmaniu rodičovskej edukácie vo vzťahu ku kybergroomingu, skúmania a návrhu rodičovských preventívnych stratégií ako prostriedku prevencie kyberagresie u zvolenej cieľovej skupiny.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Copingové stratégie u žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami**
Coping Strategies for Pupils with Special Educational Needs.

Školiteľ: **doc. PhDr. Petra JEDLIČKOVÁ, PhD.**

Anotácia: Teoretická časť dizertačnej práce sa zaoberá všeobecnými stratégiami, ktorými žiaci zvládajú záťažové a stresové situácie či vzniknuté problémy rôzneho charakteru (edukačné, vzťahové, komunikačné,

osobné...) a podrobnejšie analyzuje integratívny model copingových stratégií, resiliencie a komunikačných kanálov BASIC Ph. Empirická časť práce bude venovaná výskumu zameraného na žiakov so ŠVVP a na ich copingové stratégie, ktoré využívajú vzhľadom k uvedenému modelu.

Forma štúdia: D

Názov témy: **Projektovanie vzájomnej spolupráce učiteľa v 1. ročníku primárnej školy s rodičmi začínajúcich školákov**

Designing of Parent-Teacher Cooperation in the 1st Year of Primary School with Beginning Pupils

Školiteľ: **doc. PaedDr. Tatiana MARCINEKOVÁ, PhD.**

Anotácia: Úspešný začiatok systematického vzdelávania predpokladá okrem štartovacej spôsobilosti dieťaťa aj istú mieru pripravenosti zo strany školy a rodičov začínajúcich školákov. Ide o vedomú účasť a zainteresovanosť rodičov na vzájomnej spolupráci so školou. Jedným z jej hlavných zámerov je poskytnúť začínajúcim školákovi adekvátnu podporu pri ich identifikácii s novou spoločensky povinnou rolou školáka. Téma dizertačnej práce je zameraná na analýzu vybraných faktorov rodinného a školského prostredia podmienujúcich kvalitu kooperácie a efektivitu procesu uvádzania dieťaťa do novej životnej etapy. Ťažiskom empirickej časti práce je skúmanie miery významnosti kooperácie rodičov začínajúcich školákov a školy z hľadiska efektivity tohto procesu. Bude nás zaujímať vzájomná závislosť medzi aktívnou účasťou rodičov prostredníctvom cieľenej práce s nimi a kvalitou prispôbovania sa detí na začiatkové vyučovanie a ich akademickou úspešnosťou.

Forma štúdia: D/E

Názov témy: **Prevenia mobbingu a bossingu na školách**

Prevention of Mobbing and Bossing at School

Školiteľ: **doc. PaedDr. Marianna MÜLLER DE MORAIS, PhD.**

Anotácia: Dizertačná práca má empirický charakter. V prvej časti analyzuje základné pojmy vzťahujúce sa k predmetnej problematike. Následne pojednáva o príčinách mobbingu a bossingu a jeho následkoch, tak pre samotnú obeť, ako aj pre aktérov mobbingu a celú organizáciu. Náležitú pozornosť venuje jednotlivým formám a stratégiám mobbingového správania a opisuje priebeh mobbingu. Dôraz kladie na analýzu viacerých možností prevencie mobbingu a bossingu v školskom prostredí. Ťažiskom empirickej časti práce je výskum mobbingu a bossingu vo vybranom type pracovného prostredia a návrh edukačného programu zameraného na prevenciu mobbingu a bossingu vo vybraných školách.

Forma štúdia: D

Názov témy:	Líderstvo v školských organizáciách v kontexte teórie C. R. Rogersa <i>Leadership in the school organizations in the context of the theory of C.R. Rogers</i>
Školiteľ:	prof. PaedDr. Mária PISOŇOVÁ, PhD.
Anotácia:	Líderstvo, resp. vodcovstvo je pojem, ktorý je často nesprávne považovaný za manažérstvo. Okrem toho doterajšie medzinárodné vedecké komparatívne štúdie a metaanalýzy detekujú u školských lídrov v Slovenskej republike značné pochybenia. Ambíciou tejto témy je preto identifikovať a bližšie špecifikovať slabé stránky školských autorít v oblasti vedenia ľudí, konfrontovať ich so zahraničnými skúsenosťami a najmä s teóriou PCA (Na človeka zameraný prístup) C. R. Rogersa. Výstupom dizertačnej práce by mal byť tiež návrh kurikula vzdelávacieho modulu ako súčasť programu funkčného vzdelávania pre riaditeľov a ďalších vedúcich pedagogických zamestnancov.
Forma štúdia:	E